

Jeg har fra den første Dag, jeg deeltog i det politiske Liv, lagt hele min Sjæls Kraft deri, at vi her i Landet kunde opnaae en rolig Udvikling, at aldrig noget overilet Spring skulde skee, at Buen aldrig skulde spændes saa høit, at den briste, at det kunde gaae saaledes, som det ogsaa i det enkelte Mennekeliv er det Rigtige, at Pulsen kan slaae sundt og findigt, saa at der igjennem et saadant sundt Liv kunde komme Sundhed ind i alle vore Forhold. Naar der længe har været et Fleertalsherredømme, kunne Folk tilfids blive kjede deraf og endelig samle sig til en Kraftanstrengelse, saa at der pludselig bliver et Skifte; men et saadant Skifte gaaer i Reglen aldrig af uden stor Uro. Det Fleertal, som i mange Aar har havt Magten, føler da, at det denne Gang er slaaet fuldstændig til Jorden — thi vi maae huske paa, at ligesom det paa eengang vinder det Hele, taber det ogsaa paa eengang det Hele — og derved vil der altid fremkomme stor Utilfredshed, som vil frembringe Dømminger i Samfundslivet, dem, som vi saa haardt have hødet for her. Netop mod de Medlemmer, som ved forrige Behandling sagde, at det var en sygelig Grundsaetning, som førte til her at sætte Mindretalsvalgmaaden ind, siger jeg med den største Sikkerhed og Freidighed, at den tværtimod er den sundeste, der kan være. Man kan leve i Feberpaending, ganske vist, som i en Ruus, og det kan jo have Behagelighed for dem, der finde Behagelighed ved at tage sig en lille Ruus engang imellem, men det er ikke Sundhed, det er ikke No og Sindighed. Naar der derimod skrives til enhver Valghandling saaledes, at Alle, der forlade Valghandlingen, kunne sige: Vi have faaet det, som svarer nøjagtigt til vore Anstrengelser og til det Fleertal eller Mindretal, som finder Steb i denne By, kunne de alle gaae deraf med Tilfredshed i Sindet. Det er denne No, denne Sindighed og Tilfredshed i den politiske Udvikling, forbunden med en levende Deeltagelse i det politiske Liv, som jeg sætter saa særdeles høit. Jeg finder det neblagt i dette Forslag

af Mindretallet, og derfor kan jeg ikke ved denne Leilighed inddelkomme dem, som mene, at man af Hensyn, der ligge udenfor selve Forslaget, skulde opgive, hvad man anseer for en god og sund Tanke. Nei, selv om det foreliggende Lovforslag ikke vedtages, er der ingen Skade skeet, medens jeg anseer det for en langt større Skade, om Folkethinget af Hensyn til noget Udvortes skulde bestemme sig til at fra-vige en Beslutning, som det i og for sig har fundet rigtig, og om den Bestyrløsing atter skulde falde paa Folkethinget som Heelhed, at ogsaa dette var gaaet ind paa at slaae den Grundsaetning fast, der er opstillet i Fleertallets Forslag. Naar jeg siger, at der her har været gjort Hensyn gjældende, der ligge udenfor denne Sag, maa jeg bemærke, at et af de stærkeste Ord, der kan høre fra Ministerbænken i en hvilkensomhelst Sag, er den Erklæring af en Minister, at han ikke antager, at et Forslag vil stemme med Grundloven. Dette er ganske vist ikke det Samme som et Grundlovsbrud, men det er dog det Samme som at sige, at Forslaget ikke ganske har Lovlighedens Stempel; men i denne Henseende glæder det mig, at begge Rigsdagens Formænd ikke have fundet denne Betænkelse ved Forslaget, men fundet det i Overensstemmelse med Grundloven. Der kan altsaa i denne Henseende ikke være nogen Tvivl. Denne Udtalelse er imidlertid saa stærk, at den ganske vist paa Mange har kunnet udøve et Indtryk, som ikke er ønskeligt i en Sag, som i og for sig maa drøftes ene og alene efter sin egen Hensigtsmæssighed og efter Hensynet til, hvad der bedst fremmer Fædrelandets Lær.

Winther: Grunden til, at jeg har begjæret Ordet, er kun den, at jeg allerede ved første Behandling af denne Sag udtalte, at jeg i det Hele taget vilde holde mig tilbage i Sagen. Det forekom mig nemlig, at det var mindre rigtigt efter nogle tidligere foregaaede Handlinger fra min Side at blande mig væsentlig deri, som den, der meente, at man ikke